

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Zienswijze Kaderbrief 2027 GGD Gelderland-Zuid
Portefeuillehouder:	Mischa Peters
Datum college besluit:	16 december 2025
Behandelend ambtenaar:	F.C. van der Pol
Registratienummer:	GZDGCB2241289/2300494

Inleiding

Ieder jaar brengen de Gemeenschappelijke Regelingen (GR'en) waaronder GGD Gelderland-Zuid een kaderbrief uit in aanloop naar de ontwerpbegroting. In een kaderbrief staan de voornemens van beleid en financiën die in de ontwerpbegroting vervolgens worden verwerkt. Vanuit de kaderstellende taak krijgt de gemeenteraad de mogelijkheid een zienswijze uit te brengen.

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. Zienswijze Kaderbrief 2027 (GZDGCB2241289/2298459) te versturen aan het Dagelijks Bestuur van de GGD Gelderland-Zuid.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad in staat wordt gesteld een kaderstellende taak te vervullen.

Door het versturen van de zienswijze wordt de raad in staat gesteld kaders te stellen en richting te geven aan de inhoud van de begroting 2027.

1.2 De zienswijze bewaakt het regionale financiële kader (1.5%/3% taakstelling)

De Kaderbrief 2027 introduceert nieuwe structurele lasten, terwijl de gemeenten in Rivierenland eerder hebben vastgesteld dat de gemeentelijke bijdrage in 2026 en 2027 met 1,5% moet dalen en vanaf 2028 met 3%. In lijn met deze taakstelling heeft het Algemeen Bestuur van GGD Gelderland-Zuid op 4 september 2025 besloten tot een structurele bezuiniging van € 1.085.000 vanaf de Programmabegroting 2026, bovenop een jaarlijkse landelijke korting van circa € 900.000 en het afbouwen van facultatieve taken in enkele gemeenten. Daarmee voldoet de GGD aan het regionale financiële kader en zijn aanvullende bezuinigingen voor 2027 op dit moment niet passend.

Een zienswijze blijft echter noodzakelijk om te voorkomen dat nieuwe structurele lasten alsnog tot stijgende begrotingen leiden. Daarnaast zijn enkele voorgestelde uitzettingen nog onvoldoende onderbouwd, met name wat betreft de mogelijke ontvlechting van de bedrijfsvoering van VRGZ en GGD Gelderland-Zuid. Wij stellen daarom voor om tijdens het Algemeen Bestuur in december 2025 de besluitvorming over dit onderdeel aan te houden, totdat de verschillende modellen verder zijn uitgewerkt—met inbegrip van varianten, impactanalyses en een heldere kostenverdeling. Definitieve financiële besluitvorming kan vervolgens plaatsvinden bij de behandeling van de concept-programmabegroting 2027.

Mogelijke ontvlechting VRGZ – GGD Gelderland-Zuid

Sinds 2013 werken VRGZ en GGD Gelderland-Zuid samen in de bedrijfsvoering via de fiscale constructie *Kosten voor Gemene Rekening* (KGR). Uit onderzoek van bureau SQALE blijkt dat deze constructie inmiddels financieel onevenwichtig en organisatorisch complex is geworden. De groeiende vraag vanuit de GGD heeft geleid tot een scheefgroei in de kostenverdeling, terwijl verschillen in processen en strategische agenda's zorgen voor governancevraagstukken en beperkte wendbaarheid. Ontvlechting wordt daarom als een reëel scenario beschouwd om beide organisaties toekomstbestendig te maken.

De gemeente Culemborg erkent dat ontvlechting kan bijdragen aan meer transparantie en bestuurlijke duidelijkheid, maar benadrukt dat zorgvuldigheid hierbij essentieel is. De continuïteit van de dienstverlening moet gegarandeerd blijven en kosten mogen niet eenzijdig op gemeenten worden afgewenteld. Wij vragen daarom om een duidelijke planning, inzicht in de financiële consequenties en een heldere scheiding tussen wettelijke taken en bestuurlijke ambities.

De huidige besluitvormingsroute roept vragen op over de legitimiteit. In december 2025 wordt in beide Algemeen Besturen een principebesluit gevraagd, terwijl gemeenteraden pas in januari 2026 worden geïnformeerd en zienswijzen pas in februari 2026 worden vastgesteld. Hierdoor beschikken gemeenten op dit moment niet over voldoende inzicht in de verschillende scenario's. Dit leidt tot drie risico's: hogere kosten door het verlies van schaalvoordelen, vertraging en discontinuïteit door onvoldoende uitgewerkte plannen, en politieke spanning doordat de raad onvoldoende wordt meegenomen.

1.3 De zienswijze is afgestemd met de gemeenten Rivierenland en Rijk van Nijmegen.

Ter voorbereiding op de zienswijze is overleg gevoerd met de andere gemeenten in Rivierenland en Rijk van Nijmegen. Hier heeft afstemming plaatsgevonden over de inhoud van de zienswijze.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Kosten, Baten, Dekking

In de Kaderbrief 2027 worden de uitgangspunten voor de conceptbegroting 2027 van de GR GGD Gelderland-Zuid gepresenteerd. Wat precies de financiële gevolgen zullen zijn voor onze gemeentelijke bijdrage, is definitief bekend bij deze conceptbegroting.

Personele en/of Juridische gevolgen

Niet van toepassing.

Communicatie en Burgerparticipatie

Niet van toepassing.

Bijlagen:

1. Kaderbrief 2027 GGD Gelderland-Zuid (GZDGCB2241289/2298458)
 2. Zienswijze 2027 GGD Gelderland-Zuid (GZDGCB2241289/2298459)
-

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB2241289/2300494

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. Zienswijze Kaderbrief 2027 (GZDGCB2241289/2298459) te versturen aan het Dagelijks Bestuur van de GGD Gelderland-Zuid.

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 29 januari 2026.

De griffier
D. van der Harst

De voorzitter
M.A. Mulder